

ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ

الجبهة الديمقراطية للوحدة الإريترية

DEMOCRATIC FRONT FOR ERITREAN UNITY

ንሓደ ደምበ ተቓውሞ ክልተ ደምበ ከተምስሎ ምፍታን ምኽንያታውን ሓላፍነታውን ኣይኮነን።

ኣብ’ዚ መድረኽ’ዚ ፖለቲካ ኤርትራ ኣብ ክልተ ደምበ ተኸፊሉ ይርከብ። ደምበ ጸላእን ደምበ ፈታውን ድማ ይበሃል። ደምበ ጸላኢ እንኩሰባዊ ዘቤታዊ ዝሓ ነብ ኩሎም ናይ ጥፍኣት ትካላቱን ማሕበራቱን ማለት፡ ብሓይልታት ምክልኻል ዝፍለጡ እኩባት ሰብ ብረት፡ ብሃገራዊ ድሕነት ዝጽውዑ ንድሕነት ሰልጣን ሓደ ሰብ ዝከላኸሉ ቀተልቲ፡ ብኣምባሳደራት ዝፍለጡ ቀንዲ ዋኒኖም ምእካብ ናይ ወጻኢ ሽርፍን ኮንትሮባንድን ዝገበሩ ልኡኻት፡ ብማሕበረ ኮማት፡ ኣባላት ህግደፍ፡ ባህላዊ ጉዳያት ህግደፍ (ስነ-ጥበብ)፡ ኣክቲቪስት፡ ሃማመተኤ፡ ሃኮስኤ፡ ሃማደኤ፡ ዋልታ ሃገር፡ ፋይ ግንባርወዘተ ዝብል ቁጽርጸር ኣስማት ዝጽውዑ’ዮም። እዚኦም ከም ትካላትን ማሕበራትን ደጋፍን ጸላእን ኢልካ ትፈልዮም ዘይኮኑ፡ ብሓደ ሰብ ኢሳያስ ዝተሰርሐ፡ ብኡ ዝምርሑን ብሳንቡእ ዘተንፍሱን ተጠቓሊሎም ደምበ ጸላኢ’ዮም።

ደምበ ፈታዊ፡ መሰረታዊ ሰብኣውን ደሞክራሲያውን መስሎም ብደምበ ጸላኢ ዝተመንዘዑ፡ ነዚ ናብ ንቡር ንምምላስ ብዝተፈላለዩ ፖለቲካዊ ስነ-ሓሳብ፡ መልክዕ ውደባ፡ ብሓባርን ብተናጸል ዝቃለሱ ዘለው፡ ፖለቲካዊ ውድባት፡ ሰልፍታት፡ ምንቅስቃሳት፡ በርጌስ ማሕበራት፡ ትካላት ሚዲያ፡ ስነ-ጥበብ ዝሓቆፈ መሰረታዊ ለውጢ ዝጠልብ ደምበ እዩ። እዚ ደምበ’ዚ ዋላ በበይኑ ኣረኣኢያን ውደባን ይሃልዎ ብመንጽር ዝወርዶ ዘሎ ግፍዕን ኣንጻር እንኩሰባዊ ዘቤታዊ ጸላኢ ዘካይዶ ዘሎ ቃልስን ብሓደ ደምበ’ዩ ዝሰራዕ። ኣብ’ዚ ሓደ ደምበ ዘጋጥም ዘይመሰረታዊ ጉድለታት፡ ዘይናቱ ብምሃብ ብጸለመ ዘይኮነ ብጭብጢ፡ ብስምዒት ዘይኮነ ብንቕሓት ብርድኢት ካበይ ይብገስ፡ ብኣረኣኢያ ድዩ ብተግባር? ብመደብ ድዩ ሰኣን ዓቕሚ? ኣጽኒዕካ ናብኡ ቀሪብካ ምእራሙ ‘ምበር ሃገራውን ዘይሃገራውን እናበልካ ነቲ ሓደ ደምበ ተቓውሞ ኣብ ክልተ ንምስንጣቕ ድሑር ንስንገሩት ምክያድ ቅኑዕ ኣይኮነን።

ኣብ ደምበ ተቓውሞ ጠንቂ ናይ’ዚ ብሃገር ደረጃ ተኸሲቱ ዘሎ ፖለቲካዊ፡ ቁጠባዊ፡ ማሕበራዊ፡ ሃይማኖታዊ፡ ባህላዊ ውድቀት መን’ዩ ኣብ ምንጻር መሊኡ ዘይጸረ ኣረኣኢያ ከም ዘሎ ዝከሓድ ኣይኮነን። ብፍላይ ምስቲ ብደብ ዝተመኸነዩ ኣብራሲ ኩናት 1998፡ ከምኡ’ውን ብሕስድና ኢሳያስ ካብ ወርሒ ሕዳር 2020 ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ትግራይ ኮነ ኢልካ ዝተፈጸመን ዛጊት’ውን ዝቐጽል ዘሎን ኩሉ ሸነኻዊ ዘስካሕክሕ ናይ ምጽናት መደብ፡ ሚዛን ሓቂ ኣብ ምሕላውን ዘይምሕላውን ዝተፈላለዩ ርእይቶ ተፈጢሩ ኣሎ። እቲ ሓደ ብኣዝዮም ውሑዳት መደናገርቲ ዝውከል ብጉልባብ ምኽባር ልኡላውነት ሃገር ንጸረ-ህዝቢ ኣረኣኢያን ፋሽሽታዊ ተግባርን እንኩሰባዊ ዘቤታዊ ጸላኢ ዘተባበዕ፡ ንህዝቢ ኤርትራ ኣብ ቅድሚ ማሕበረ-ሰብ ዓለም ብሓሶት ከበርኽን ከኹብርን ዝሕልን ዘራጊቶ’ዩ። እቲ ካልኣይ ንብዙሓት ዝውከል ኮይኑ፡ ንጸረ-ህዝብን ፋሽሽታዊ ተግባራትን ጸላኢ ብጭብጥን ብተንታንን ኣደጊፉ ብምኹናን ንሱ ዝገብሮ ኩሉ፡ ንሱ ከም ዝሕተተሉ ብምንጻር፡ ንህዝቢ ኤርትራን ሃገረ ኤርትራን ብሓቕን ብፍትሕን ከኹብር ዝቃለስ ዘሎ ቅኑዕ ርእይቶ’ዩ።

እቲ ብጉልባብ ልኡላውነት ሃገር፡ ብዓይኒ ዕሙት ንተግባራት ጸላኢ ዘተባበዕ ሸነኽ፡ በዚ ዝስዕብ ሰለስተ ነጥብታት ኣብ ደምበ ተቓውሞ ዘራጊ ተራ ይጻወት ኣሎ።

ቀዳማይ፡ ኣግኣዝያን ንዝብል መቓልሕ ምኽንያት ገይሩ ዘካይዱ ጎስጓስ ብዝምልከት፡- ንህልውናን ልዕልናን ትግራይ ትግርኛ ዝጣበቑ፡ ነቶም ካብ ትግርኛ ወጻኢ ዘለው ብሄራት ኤርትራ ንምጥፋእን ሃገረ ኣግኣዝያን ንምፍጣርን ዝዓለመ ምንቅስቃስ ተጀሚሩ ኣሎ። ስለዚ ከኣ ድሕረ ባይታኹም ካብ ቋንቋ ግእዝ ወጻኢ ዝኾንኩም ብሄራትን ሃይማኖትን ኤርትራውያን

ንቕሑ፡ ናትኩም ፍሉይ ምትእኽኻብ ግበሩ። ኣብ ዘይዳስኩም ኣይትጸምበሩ ዝብል ጎስጓስ የካይዱ ኣለው። ሓቂ'ዩ ሃገረ ኣግኣዝያን ከንወልድ ኢና ዝብል መቓልሕ ኣብ ማሕበራዊ መራኽቢታት ይስማዕ'ዩ። እዚ መቓልሕ'ዚ ግን ናይ መን'ዩ? ኣብ ባይታ ማሕበራዊ መሰረት ዘለዎ ድዩ? ዘዛርብ (ዘሰከፍ) ውድብ ሓይሊ ድዩ ወይስ ናይ ውልቀ ሰባት? ዝብሉ ሕቶታት መሰረት ጌርካ ክፍተሽ እንከሎ፡ ሕቕኻ ሂብካዮ ናብ ቀንዲ ሓባራዊ ዋነንካ ትኸይድ መሰረት ዘይብሉ ሕሱር መቓልሕ ስለ ዝኾነ ዘሰከፍ ኣይኮነን። ንኣብነት ምስ'ዚ ኣግኣዝያን ዝብል መቓልሕ ተደጋጊሙ ስሙ ዝለዓል ኢዮብ በርህ (ተስፋ ጽዮን) ዝተባህለ ሰብ፡ ኣብ ዝሓለፈ ወርሒ ሓምሌ 2024 ኣብ ተፈታዊ ሜድያ ቀሪቡ ከምዘረጋገጸ፡ ኣግኣዝያን ኣካል ደምበ ተቓውሞ ዘይኮነ፡ ኣብ ማህጸን ዘቤታዊ ጸላኢ ከም ዝተጠንሰ፡ ኣብ ከተማ ኣስመራ ከም ዝተወልደ፡ ምስ ላዕለዎት ሓለፍቲ ዘቤታዊ ዝሓኢ ኮፍ ኢሎም ከም ዝተዘራረቡሉ ገሊጹ እዩ።

ኢዮብ በርህ (ተስፋ ጽዮን) ቀጺሉ ኣብ ዝሃበ መግለጺ ካብ በሃሊኡ ደጋሚኡ መታን ከይኾነና ኣብ ዝርዝር ነጥብታት ከይኣተና፡ ኣግኣዝያን ኣካል ኣምሳል ዘቤታዊ ጸላኢ ከም ዝኾነ፡ ካብ ጸላኢ ኩሉ ሸነኻዊ ደገፍ እናረኸበ፡ ከም ዘርኢ ሽንፋእ ኣብ ዝተፈላለዩ ኩርናዓት ተበቲኑ ኣድህቦ ደምበ ተቓውሞ ንምክፍፋል ውሕውሕ ዝብሉ ውልቀ ሰባት'ምበር ኣብ ብሄራት ኮነ ሃይማኖታት ኤርትራ ከምኡ'ውን ኣብ ትግራይ መሰረት ከም ዘይብሉ'ዩ ኣመልኪቱ። ኣነ ናይ ኣግኣዝያን መራሒ ስነ-ሓሳብ'ዩ ዝብል ኢዮብ በርህ (ተስፋ ጽዮን) ኣብ መግለጺኡ ዘይጸረፎ፡ ከነጥፈኦ ኢና፡ ክንድምስሶ ኢና ዘይበሎ፡ ዘዋረዶ፡ ዘየቆናጸቦ፡ ሃይማኖት፡ ብሄር፡ ኣውራጃ፡ ከባቢ፡ ውልቀ ሰባት የለን። ኣካል ኣምሳል ዘቤታዊ ጸላኢ ምዃኑ ድማ ብዘይቀጥታዊ ኣገባብ ኣረጋጊጹ ኣሎ። ስለዚ ከኣ እቶም ነዚ ከምዚ ዝበለ፡ ምንጩ ካብ ጸላኢ ዝኾነ፡ ንሕና ኣግኣዝያን ኢና፡ መንነታውያን ኢና ብዝብል ዝንዛሕ በላቤሎ ምኽንያት ብምግባር፡ ሓለይትን ተሓለቕን ሓደ ወገን ብምምሳል፡ ኣብ ደምበ ተቓውሞ ዘራጊ ፕሮፖጋንዳ ዘካይዱ ወገናት ዓገብ ኣካይዳኹም ኣርሙ ክበሃሉ ይግባእ።

ካልኣይ ትግራይ ትስዕር ኢሎም ዝብል ብዝምልከት፡- ኣብ ዝተፈላለየ ኣጋጣሚታት ተደጋጊሙ ከም ዝተገልጸ ህዝቢ ኤርትራ ከም ህዝቢ ንህዝቢ ትግራይ ኣይወረረን። ንብረቱ ኣይዘመተን። ሓድግታቱ ኣየብርስን። ህዝቢ ትግራይ'ውን ከም ህዝቢ ትማሊ ይኹን ሎሚ ንህዝቢ ኤርትራ ኣይወረረን ኣይዘመተን። ስለዚ ሓደ ንህዝቢ ኤርትራ ብራዕዲ ዝገዝእ ዘሎ ሓይሊ ብስም ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ትግራይ ንዝፈጸሞ ፋሽሽታዊ ናይ ምጽናት መደብ ምኹናን፤ ኣብ ጎረ ውጹዕ ህዝቢ ትግራይ ኣለኹ ማለት ብግዜ ዘይበሊ ቅኑዕ ፍትሓዊ ፖለቲካዊ መርገጽ'ዩ። ህዝቢ ኤርትራ ኣብ'ዚ ኩናት'ዚ ኢድ ከም ዘይብሉ፡ ብታሪኽ ተሓታቲ ከምዘይኮነ ዘረጋግጽ ደኣምበር፡ ንህዝቢ ኤርትራ ዘሕፍርን ዘዋርድን መልእኽቲ የብሉን። ህዝቢ ትግራይ ንዝገጠሞ ናይ ጽንተት ሓደጋ ብምክልኻል ህልውናኡ ንምርግጋጽ ኣብ ዘካየዱ ቃልሲ ትግራይ ትስዕር ማለት ኣብ ቦትኡ'ዩ። ምኽንያቱ ኤርትራ ትሰዓር ትግራይ ትስዕር ዝብል ትሕዝቶ የብሉን።

ስለምንታይ ህዝቢ ትግራይን ህዝቢ ኤርትራ ኣይተዋግኡን። መንግስቲ ትግራይን ህወሓትን ዶብ ኤርትራ ሰጊሮም ንህዝቢ ኤርትራ ኣይወረሩን። ኣብ ዘይምልከቶ ጉዳይ፡ ዶብ ሰጊሩ ወያኔን ኣተሓሳስባኡን ብፖለቲካዊ ሕጽቦ ክጠፍኡ ኣለዎም። ጉዳይ ኢትዮጵያ ጉዳይና ስለ ዝኾነ ብምሉእ ዓቕምና ክንሳተፍ ኢና ኢሉ ብወግዲ ንዝኣተወን ንዝወረረ ዘቤታዊ ጸላኢ ብህዝባዊ ቃልሲ ክሰዓር ኣለዎ፡ ብሕጊ ክሕተተ ኣለዎ ማለት፡ ብፖለቲካ፡ ብሕጊ፡ ብሰብኣውነት ኣብ ታሪኽ ንህዝቢ ኤርትራ ዘኹርዕ ዘሕብን 'ምበር ዘሕፍር ዘጥቅዕ ኢንታ የብሉን። ብኣካል ኣብ ደምበ ተቓውሞ ብባህሪ ናብ ጸላኢ ቀሪብካ ነዚ ከም'ዚ ዝበለ ሃላሊ ፋሽሽታዊ ተግባር ምድጋፍ'ዩ ዘሕፍር። ንህዝቢ ኤርትራ ዘዋርድ። ብገብን ድማ ዘሕትት። ስለዚ ነዞም ንሕና ምስ መንግስትና እናበሉ ንደምበ ተቓውሞ ኣብ ምጥርጣር ከእትው ዝህቅኑ ዘለው ውሑዳት መደናገርቲ ህዝቢ ክነቕሓሎም ኣለዎ።

ሳልሳይ፡ ንማዕበላዊ ምንቅስቃስ ብርጌድ ንሓመዱ ከም ስግኣት ምርኣይ ብዝምልከት፡- ብርጌድ ንሓመዱ ግፍዒ ዝወለዶ ኣንጻር ዘቤታዊ ጸላኢ ዝተላዕለ ማዕበላዊ ምንቅስቃስ'ዩ። ብርጌድ ንሓመዱ ብብሄር፡ ሃይማኖት፡ ኣውራጃ፡ ከባቢ ከም ዘይውከልን ከምዘይጽሎን ጥራሕ ዘይኮነ፡ ፖለቲካዊ ውድብ ከምዘይኮነ፡ ፖለቲካ ንፖለቲከኛታት ዝብል ርእይቶ ከም ዘለዎ ብወግዲ ዝገልጸ፡ እንተተጋጌና ሓግዙና ኣተባብዑና ኢሉ ደጋጊሙ ዝምሕጸን ዘሎ ህዝባዊ ማዕበል 'ዩ። ብርጌድ

ንሓመዱ፡ ብተግባር ምስ ጸላኢ ገጢሙ ክቡር ዋጋ ከፊሉ፡ ንፋሽሽታዊ ተግባራት ጸላኢ ዘቃለዐ፣ ንወጽዓ ህዝብታት ኤርትራን ቃልሲ ደምበ ተቓውሞ ንማሕበረ ሰብ ዓለም ኣብ ምልላይ ኣወንታዊ ተራ ዝጻወት ዘሎ ኣካል እዩ።

ነዚ ከም’ዚ ዝበለ ተቓባሊ ሕድሪ ዝኾነ ብመንእሰያት ዝተዓብለለ ፖለቲካዊ ተርእዮ፡ ናብኡ ቀሪብካ ዝጎደሎ እናመላእካ ኣብ ክንዲ ምትብባዕ፡ ምድጋፍ፡ ብዓይኒ ሃገራዊ ሓዲጋ ክረኣ፡ ናይ ሓዲ ወገን ከም ዝኾነ፡ ነቲ ካልእ ከም ዘይውክል ኣምሲልካ ብውሑዳት ዘረግቲ ዝካየድ ዘሎ ጎስጓስ፡ ነቲ ህዝባዊ ቃልስን ንውጽዓት ህዝብታት ኤርትራ ከም ዘይጠቅም ብንቕሓት ክስመረሉ ይግባእ። ምኽንያቱ፡ ምንቅስቓስ ኣግኣዝያን መጻካ፡ ትግራይ ትስዕር ኢሎም፡ ብርጌድ ንሓመዱ ናይ ሓዲ ወገን’ዩ ዝብል ብቐጥታ ድዩ ብተዘዋዋሪ ኣጀንዳ ዘቤታዊ ጸላኢ ምትግባር’ዩ። ካብ’ዚ ከም’ዚ ዝበለ ከፋፋሊ ኣካይዳ ብቐጥታ ዝርባሕ ድማ ንሱ ዘቤታዊ ጸላኢ ምዃኑ ምግንዛብ የድሊ። ስለዚ ውሕጅ ከይመጸ መንገዲ ውሕጅ ጽረግ ከም ዝበሃል እዚ ኣዕናዊ ተግባር’ዚ ከይሳዕረረ ክግራሕ ኣለዎ። ስለምንታይ’ሲ ንሓዲ ደምበ ተቓውሞ ክልተ ደምበ ከተምስሎ ምፍታን ምኽንያታውን ሓላፍነታውን ኣይኮነን።

ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ (ደግሓኤ)

6 ነሐሴ 2024